

گمرک و تجارت

بانک ملی ایران - مدیریت امور بین الملل
بانک سپه - مدیریت امور بین الملل
بانک تجارت - مدیریت امور بین الملل
بانک ملت - مدیریت امور بین الملل
بانک صادرات ایران - مدیریت امور بین الملل
بانک کشاورزی - مدیریت امور بین الملل
بانک رفاه کارگران - مدیریت امور اعتباری و بین الملل
بانک صنعت و معدن - مدیریت امور بین الملل و تجهیز منابع
بانک توسعه صادرات ایران - مدیریت امور بین الملل
بانک مسکن - مدیریت امور بین الملل
بانک کار آفرین - مدیریت امور بین الملل
بانک پارسیان - مدیریت عملیات ارزی
بانک اقتصاد نوین - مدیریت امور بین الملل
بانک سامان - مدیریت امور بانکداری بین الملل
بانک پاسارگاد - مدیریت امور بین الملل
بانک سرمایه - مدیریت امور بین الملل
پست بانک ایران - مدیریت امور بین الملل
بانک سینا - مدیریت امور بین الملل
بانک مشترک ایران و ونزوئلا - مدیریت امور بین الملل
بانک توسعه تعاون - مدیریت امور بین الملل
بانک تجارتنی ایران و اروپا - شعبه تهران
بانک خاورمیانه - مدیریت امور بین الملل
بانک شهر - مدیریت امور عملیات ارزی
بانک دی - معاونت امور بین الملل و ارزی
بانک گردشگری - مدیریت امور بین الملل
اداره عملیات ارزی

موضوع: دستورالعمل اجرایی نحوه استفاده از تسهیلات ارزی کوتاهمدت (حداکثر سه ماهه) از محل
منابع بانک مرکزی به شرکتهای تابعه وزارت جهاد کشاورزی جهت واردات کالاهای اساسی

با سلام،

احتراماً، به پیوست دستورالعمل فوق الذکر جهت اعطای تسهیلات ارزی کوتاهمدت با دوره بازپرداخت حداکثر ۳ ماهه به منظور واردات کالاهای اساسی در چهارچوب دستورالعمل یادشده ارسال می گردد.
خواهشمند است مراتب را به کلیه شعب و واحدهای ارزی ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت نمایند. ضمناً در صورت بروز هرگونه سؤال یا ابهام، لازم است مراتب را از طریق «اداره تأمین مالی خارجی» این بانک استعلام و پی گیری نمایند. ای ۵۹۸۰۳۰۱

اداره سیاستها و مقررات ارزی

سید مصطفی سیدین ابوالقاسم داریان

۶۰۳۱-۰۳

۶۰۱۶

دستورالعمل اجرایی نحوه استفاده از تسهیلات ارزی کوتاه مدت (حداکثر سه ماهه) از محل منابع بانک مرکزی

به شرکت های تابعه وزارت جهاد کشاورزی جهت واردات کالای اساسی

شرکتهای واردکننده و متقاضی استفاده از این تسهیلات، با معرفی کتبی وزارت جهاد کشاورزی به بانک عامل با رونوشت به اداره تخصیص ارز بانک مرکزی ج.ا.ا، امکان استفاده از تسهیلات ارزی با دوره بازپرداخت حداکثر سه ماهه از محل منابع در دسترس این بانک در عراق، جهت تأمین مالی کوتاه مدت واردات کالاهای اساسی به مقصد سرزمین اصلی با روش های گشایش اعتبار اسنادی دیداری، ثبت برات اسنادی دیداری و صدور حواله ارزی، در تطبیق با مفاد این دستورالعمل و با مرعی داشتن مجموعه مقررات ارزی، بخشنامه ها و دستورالعمل های صادره و رعایت شرایط ذیل را خواهند داشت.

۱. شرایط عمومی تسهیلات

۱-۱) سقف و نوع ارز تسهیلات: معادل دو میلیارد و هفتصد میلیون یورو برای بانک های عامل منتخب که به ارز یورو با منشأ عراق (TBI عراق) قابل استفاده می باشد.

تبصره: سقف تسهیلات مذکور، براساس فهرست ثبت سفارش های اعلامی از سوی وزارت جهاد کشاورزی، توسط اداره تخصیص ارز این بانک تأیید و کنترل خواهد شد.

۱-۲) مبلغ تسهیلات: حداکثر معادل ۹۰ درصد مبلغ هر ثبت سفارش معرفی شده، از محل تسهیلات یادشده تأمین مالی خواهد شد (معادل ریالی حداقل ۱۰ درصد مبلغ ارزی هر ثبت سفارش به عنوان بخش نقدی بایستی توسط تسهیلات گیرنده تأمین گردد).

۱-۳) مدت تسهیلات: حداکثر ۳ ماه از تاریخ تودیع سپرده بابت بخش تسهیلاتی توسط بانک مرکزی (مدت تسهیلات غیر قابل تمدید است).

۱-۴) سود تسهیلات: به مبلغ تسهیلات (سپرده تودیع شده) سود با نرخ ثابت ۰/۲ درصد برای دوره بازپرداخت حداکثر ۳ ماهه تعلق می گیرد که باید توسط تسهیلات گیرنده به بانک عامل پرداخت شود. سهم بانک مرکزی از سود تسهیلات، ۰/۱ درصد و سهم بانک عامل نیز ۰/۱ درصد برای سه ماه است.

تبصره ۱: ضروری است اداره تخصیص ارز به تفکیک هر ثبت سفارش، مجوز لازم جهت سپرده گذاری ارزی را به اداره خزانه داری ارزی ارسال نماید تا برای هر ثبت سفارش، سپرده جداگانه تودیع گردد.

تبصره ۲: نرخ مذکور حداکثر نرخ قابل اعمال در ارتباط با این تسهیلات بوده و بانک عامل مجاز به مطالبه هزینه دیگری از تسهیلات گیرنده بابت ارائه تسهیلات نمی باشد.

تبصره ۳: سود تسهیلات از تاریخ تودیع سپرده توسط بانک مرکزی تا تاریخ بازپرداخت، با نرخ اشاره شده در بند (۱-۴) محاسبه می گردد.

تبصره ۴: در صورتی که سررسید بازپرداخت روز غیرکاری باشد، تاریخ بازپرداخت، اولین روز کاری (روزهای کاری ایام هفته به جز جمعه و تعطیلات رسمی کشور) بعد از سررسید خواهد بود. بدیهی است در این حالت سود تسهیلات متناسب با دوره بازپرداخت تعدیل خواهد شد.

۱-۵) مهلت استفاده از تسهیلات موضوع این دستورالعمل جهت تخصیص ارز، تأمین ارز و سپرده گذاری ارزی به طور مستقل از سررسید اعتبار اسنادی دیداری و برات اسنادی دیداری، حداکثر تا پایان شهریور ۱۴۰۲ می باشد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تبصره: بانک عامل می‌بایست در ارتباط با تعیین روابط خود و مشتری و اخذ تأییدیه‌ها و وثایق، مطابق بخشنامه‌های مربوطه، به ترتیبی اقدام نماید که در صورت عدم استفاده از تسهیلات یادشده و یا دریافت اسناد خارج از سررسید و چهارچوب این دستورالعمل، قادر به رعایت مقررات و انجام تعهدات مربوطه باشد.

۶-۱) اخذ وثایق و تضامین لازم و کافی از تسهیلات گیرنده توسط بانک عامل مطابق بخشنامه‌های مربوطه، جهت اطمینان از وصول معادل ریالی مبلغ ارزی پرداخت شده (بابت اصل و سود متعلقه) در سررسید بازپرداخت ضروری می‌باشد. بانک عامل مکلف است در سررسید بازپرداخت حتی در شرایطی که تسهیلات گیرنده نسبت به تسویه تسهیلات قصور نموده باشد، نسبت به تسویه تعهدات خود با بانک مرکزی (اداره خزانه داری ارزی) اقدام نماید. این بانک در سررسید بازپرداخت، معادل ریالی مبلغ اصل و سود تسهیلات (سهم بانک مرکزی) را طبق بند (۵-۳) این دستورالعمل از حسابهای ریالی / ارزی آن بانک برداشت خواهد نمود.

۷-۱) اخذ تعهد کتبی از متقاضی در خصوص پذیرش نوسانات نرخ ارز و قبول کلیه مسئولیت‌های مترتبه از جمله بازپرداخت تسهیلات اخذ شده در قالب این دستورالعمل الزامی می‌باشد.

۸-۱) تسهیلات مذکور باید در سقف‌های مجاز تسهیلات اعطایی آن بانک با رعایت سقف‌های فردی و بخشی و نیز مرعی داشتن سایر ضوابط، مقررات و دستورالعمل‌های صادره توسط واحدها و ادارات ذیربط این بانک رسیدگی و اعطاء گردد.

۲. ترتیبات اجرایی

۱-۲) تأییدیه کتبی وزارت جهاد کشاورزی درخصوص معرفی شرکت‌های متقاضی استفاده از این تسهیلات تا سقف تعیین شده به بانک عامل با رونوشت به اداره تخصیص ارز این بانک ارسال گردد.

۲-۲) بانک عامل به منظور دریافت تأییدیه «درخواست تخصیص ارز» به میزان ۱۰ درصد از مبلغ ثبت سفارش، بایستی نسبت به ایجاد «درخواست تخصیص ارز» در سامانه جامع ارزی اداره تخصیص ارز با نوع جدید نرخ ارز "آزاد" و محل جدید تأمین ارز "بانک مرکزی" برای بخش نقدی، اقدام نماید.

تبصره ۱: نوع نرخ ارز ثبت سفارش‌ها در روز تخصیص و تأمین ارز، مطابق با گروه کالایی، اعلامی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در سامانه جامع تجارت تعیین می‌گردد. شایان ذکر است در هنگام تخصیص و تأمین ارز بخش سود تسهیلات، نیازی به کنترل گروه کالایی ثبت سفارش نمی‌باشد.

تبصره ۲: مهلت انقضای تأییدیه «درخواست تخصیص ارز» بخش نقدی ۴۵ روز تقویمی از تاریخ تخصیص «درخواست تخصیص ارز»، تعیین می‌گردد.

تبصره ۳: ثبت سفارش‌های مشمول این دستورالعمل، امکان استفاده از تسهیلات مربوط به سایر بخشنامه‌ها را نخواهند داشت.

۳-۲) بانک عامل به منظور دریافت تأییدیه درخواست تخصیص ارز به میزان ۹۰ درصد از مبلغ ثبت سفارش، بایستی نسبت به ایجاد «درخواست تخصیص ارز» در سامانه جامع ارزی اداره تخصیص ارز با نوع معامله «آزاد» و نوع جدید نرخ ارز "آزاد" و محل جدید تأمین ارز "بانک مرکزی" و درج شناسه این دستورالعمل (۵۹۸۰۳۰۱) در قسمت کد بخشنامه «درخواست تخصیص ارز»، برای استفاده از تسهیلات مورد اشاره اقدام نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تبصره ۱: اخذ مجوز توسط متقاضی استفاده از تسهیلات از وزارت جهاد کشاورزی/ وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور شناسایی کالاهای یادشده در قالب موارد مشمول این دستورالعمل، ارائه آن به بانک عامل و متعاقباً ثبت شماره نامه مربوطه وزارتخانه در قسمت مجوزهای درخواست تخصیص ارز، توسط بانک عامل ضروری می‌باشد.

تبصره ۲: ضروری است درخواست تأمین ارز بابت هر دو بخش تسهیلاتی و نقدی هم‌زمان توسط بانک عامل انجام شود.

تبصره ۳: مهلت انقضای درخواست تخصیص ارز بخش تسهیلاتی ۴۵ روز تقویمی از «تاریخ تخصیص» تعیین می‌گردد و تسهیلات گیرنده بایستی در مدت زمان اعتبار درخواست تخصیص ارز نسبت به اخذ تسهیلات اقدام لازم را به عمل آورد.

۴-۲) اداره تخصیص ارز این بانک، با توجه به انجام فرایند درخواست تأمین ارز توسط بانک عامل جهت دریافت سپرده، درخواست مذکور را بررسی و در صورت تأیید، مراتب را به اداره خزانه‌داری ارزی این بانک اعلام خواهد نمود.

۵-۲) با توجه به فرایند انجام شده، اداره خزانه‌داری ارزی نسبت به فروش ارز بخش نقدی با نرخ فروش حواله کالاهای اساسی و ضروری مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS-EC) (در تارنمای <https://fxmarketrate.cbi.ir>) در روز انجام معامله و تأمین مبلغ ارزی بابت بخش تسهیلاتی به صورت هم‌زمان طبق درخواست تأمین ارز ثبت شده در حساب بانک عامل اقدام خواهد نمود.

تبصره: مبلغ ارزی تأمین شده بابت تسهیلات توسط این بانک، به عنوان سپرده ارزی ۳ ماهه بانک مرکزی نزد بانک عامل تلقی می‌گردد و بانک عامل موظف به تسویه ریالی اصل و سود سپرده اخذ شده با نرخ فروش حواله کالاهای اساسی و ضروری مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS-EC) در روز تسویه خواهد بود.

۶-۲) بانک عامل بایستی حداکثر ۳۰ روز قبل از تسویه سپرده ارزی، نسبت به طرح درخواست تخصیص ارز بابت سود تسهیلات متعلقه (سهم بانک مرکزی) از اداره تخصیص ارز اقدام و درخواست تأمین ارز مذکور را در سامانه تأمین ارز اداره تخصیص ارز ثبت نماید.

۳. ترتیبات تسویه ریالی

۱-۳) حداقل معادل ریالی ۱۰ درصد مبلغ ارزی ثبت سفارش (به عنوان بخش نقدی) در زمان گشایش اعتباراسنادی دیداری، ثبت برات اسنادی دیداری و یا صدور حواله بایستی توسط تسهیلات گیرنده تأمین گردد.

۲-۳) بانک عامل به منظور دریافت تأییدیه درخواست تخصیص ارز سود تسهیلات مربوط به بانک مرکزی، بایستی نسبت به ایجاد درخواست تخصیص ارز در سامانه جامع ارزی اداره تخصیص ارز با نوع معامله «آزاد» با نوع جدید نرخ ارز: «آزاد» و محل جدید تأمین ارز: «بانک مرکزی» و همچنین درج کد تعرفه ۹۹۷۲۰۰۰۰ (یوزانس داخلی) اقدام لازم را به عمل آورد.

تبصره: مهلت انقضای درخواست تخصیص ارز برای سود تسهیلات، ۳۰ روز تقویمی از «تاریخ تخصیص» درخواست تخصیص ارز تأییدشده، تعیین می‌گردد.

۳-۳) تسویه معادل ریالی اصل و سود تسهیلات به نرخ فروش حواله کالاهای اساسی و ضروری مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS-EC) در روز بازپرداخت و در چهارچوب این دستورالعمل قابل انجام خواهد بود.

۴-۳) پس از انجام ثبت درخواست تأمین ارز بابت سود متعلقه در سامانه تأمین ارز توسط بانک عامل و تأیید آن توسط اداره تخصیص ارز، اداره خزانه‌داری ارزی نسبت به تسویه اصل تسهیلات و سود سهم بانک مرکزی از طریق حساب تسویه داخلی با بانک عامل اقدام می‌نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۳-۵) در صورتی که در سررسید بازپرداخت، بانک عامل نسبت به تسویه اصل تسهیلات و سود متعلقه اقدام ننماید؛ اداره خزانه داری ارزی این بانک، مبلغ اصل تسهیلات و سود سهم بانک مرکزی را رأساً از محل حساب های ریالی/ارزی بانک عامل نزد بانک مرکزی ج.ا. ایران با نرخ فروش حواله کالاهای اساسی و ضروری مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS-EC) در سررسید، برداشت و تسویه خواهد نمود.

۳-۶) تسویه سپرده های تودیع شده بابت بخش تسهیلاتی توسط بانک مرکزی در حساب بانک عامل، که مطابق تبصره (۱) بند (۱-۴) این دستورالعمل به تفکیک ثبت سفارش گشایش شده است؛ صرفاً در سررسید تسویه می گردند؛ در صورت تسویه قبل از سررسید، بانک عامل می بایست کل مبلغ سپرده را تسویه نماید. بنابر این، تسویه بخشی از مبلغ سپرده ها قبل از سررسید امکان پذیر نمی باشد.

۳-۷) رفع تعهدات ارزی منوط به ارایه پروانه سبز گمرکی، تسویه ریالی با بانک عامل و ارایه تأییدیه توسط معاونت ذی ربط وزارت جهاد کشاورزی در خصوص عدم شمولیت مابه التفاوت ریالی می باشد.